

RC-2268-69-70-71
B. Ed. Examination
April / May – 2010
Basic Education : Paper - V (A)
(New Course)
(1) Elementary Education
(2) Alternative Education
(3) Post Basic Education (Special)
(4) Computer Education

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

RC-2268

સૂચના :
(૧)

<p>નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.</p> <p>Name of the Examination : B. Ed. (BASIC EDUCATION)</p> <p>Name of the Subject : ELEMENTARY EDUCATION</p> <p>Subject Code No. : 2 2 6 8 Section No. (1, 2,.....) : NIL</p>	<p>Seat No. : □ □ □ □ □ □ □ □</p> <p style="text-align: center;">Student's Signature</p>
--	--

- (૨) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.
(૩) સૂચના પ્રમાણે મુદ્દાસર જવાબ આપવા જરૂરી છે.

૧ (અ) નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો :

૧૦

- (૧) સર્વશિક્ષા અભિયાનની મર્યાદા જણાવો.
- (૨) N.G.O. નું પૂરું નામ આપો.
- (૩) ૧૯૮૬ની રાષ્ટ્રીય નીતિ સમયે ભારતમાં કયા વડાપ્રધાન હતા ?
- (૪) M.H.R.D. નું પૂરું નામ જણાવો.
- (૫) ગુજરાતમાં M.L.L. નો અભ્યાસક્રમ ક્યારથી અમલમાં આવ્યા ?
- (૬) D.P.E.P. યોજનાનો અમલ સૌ પ્રથમ કયા ત્રણ જિલ્લામાં થયો ?
- (૭) E.C.C.E. નું પૂરું નામ જણાવો.
- (૮) M.L.L. એટલે શું ?
- (૯) O.C. અને R.C. નું પૂરું નામ જણાવો.
- (૧૦) કોના માર્ગદર્શન હેઠળ DIET નો ઉદ્ભવ થયો ?

(બ) નીચેના પ્રશ્નોના ૩૦થી ૪૦ શબ્દોમાં જવાબ આપો : (ગમે તે પાંચ) ૧૦

- (૧) સર્વશિક્ષા અભિયાન એટલે શું ?
- (૨) પ્રાથમિક શિક્ષણ એટલે શું ?
- (૩) પ્રાથમિક શિક્ષણની ગુણવત્તા સુધારવા રાજ્ય કક્ષાએ કઈ સંસ્થાઓ કાર્યરત છે ?
- (૪) ડાયેટની શરૂઆત કઈ સાલથી થઈ ? તેની કેટલી શાખાઓ છે ?
- (૫) ૧૯૮૬ની રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ નીતિ પ્રમાણે કઈ સંસ્થાઓ અસ્તિત્વમાં આવી છે ?
- (૬) દૃશ્ય-શ્રાવ્ય સાધનોની યાદી બનાવો.
- (૭) પ્રાથમિક શિક્ષણમાં સમાવિષ્ટ કોઈ પણ બે બંધારણીય જોગવાઈઓ જણાવો.

૨ નીચેના પ્રશ્નોના ૧૨૫ થી ૧૫૦ શબ્દોમાં જવાબ આપો : (ગમે તે પાંચ) ૨૦

- (૧) કન્યા કેળવણીના વિકાસ માટે કઈ-કઈ પ્રવૃત્તિઓ યોજી શકાય ?
- (૨) વિકલાંગ બાળકો પ્રત્યે કેવો વ્યવહાર રાખવો જોઈએ ?
- (૩) M.L.L. ની સાત લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
- (૪) સ્વાતંત્ર્ય પ્રાપ્તિ બાદ દૂરના ગ્રામીણ અને ઝૂંપડપટ્ટી વિસ્તારના બાળકોના શિક્ષણ માટે ગુજરાત રાજ્યમાં થયેલ પ્રયત્નો જણાવો.
- (૫) અધ્યેતાની શિક્ષણ સંબંધી જરૂરિયાતો જણાવો.
- (૬) પ્રાથમિક શિક્ષણમાં સ્થાનિક પ્રશાસનનો શો ફાળો છે ?
- (૭) પ્રાથમિક શિક્ષણ માટેના પ્રાથમિક કૌશલ્યો જણાવો.

૩ નીચેનામાંથી ગમે તે બે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૦

- (૧) CRC અને BRC ના સશક્તિકરણમાં DIET નો ફાળો.
- (૧) પ્રાથમિક શિક્ષણનું કાર્યક્ષેત્ર
- (૩) પ્રાથમિક શિક્ષણમાં N.G.O. નો ફાળો.

- ૪ નીચેના પ્રશ્નોના ૨૫૦ શબ્દોમાં જવાબ લખો : (ગમે તે બે) ૨૦
- (૧) વિજ્ઞાન અને ટૂકનોલોજીની શિક્ષણ પર થતી અસરો જણાવો.
- (૨) જિલ્લા પ્રાથમિક શિક્ષણ કાર્યક્રમ યોજના અને તેનું મહત્ત્વ સમજાવો.
- (૩) પ્રાથમિક શિક્ષણમાં રાજ્ય સરકારનો શો ફાળો છે ?
- ૫ નીચેના પ્રશ્નોના ૩૫૦થી ૪૫૦ શબ્દોમાં જવાબ આપો : (ગમે તે બે) ૩૦
- (૧) વાલી અને સમાજ સાથે કામ કરવા વિશેષ જરૂરિયાતો જણાવો.
- (૨) કન્યા કેળવણીમાં અવરોધક પરિબલો જણાવી તેને દૂર કરવાના ઉપાયો જણાવો.
- (૩) પ્રાથમિક શિક્ષણની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી તેનું લક્ષ્ય જણાવો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
(2) Figures to the right indicate marks of question.
(3) It is necessary to answer the questions to the point as per the directions given.

- 1 (a) Give the answer in **one** sentence : 10
- (i) What are time limits of "Education for all"?
- (ii) Give the full name of N.G.O.
- (iii) When national Policy was established in 1986 who was the Prime Minister?
- (iv) Give the full name of M.H.R.D.
- (v) In Gujarat which year the curriculum of M.L.L. established?
- (vi) In which three districts the D.P.E.P. programme first running?
- (vii) Give the full name of E.C.C.E.
- (viii) What is M.L.L.?
- (ix) Give the full name of O.C. and R.C.
- (x) Under whose guidance the diet was established?

- (b) Give the answers in 30 to 40 words : (any five) **10**
- (i) What is 'Education for all'?
 - (ii) What is 'Elementary Education'?
 - (iii) Which institutes are working for improving quality in primary education?
 - (iv) When Diet is established and how many other branches are there?
 - (v) With the help of National Policy 1986 which other institutions are opened?
 - (vi) Make the list of Audio-Visual teaching aids.
 - (vii) Describe the two policy of political view in primary education.
- 2** Give the answers in 125 to 150 words : (any **five**) **20**
- (i) With developing the girls education which activity we have organized?
 - (ii) How we will behave with the handicapped student?
 - (iii) Describe the seven qualities of minimum level of learning.
 - (iv) After the independence state government had established which kind of programme for physically handicapped remote rural areas student.
 - (v) Explain the need of students learning.
 - (vi) What are the contributions of local bodies to develop the elementary education ?
 - (vii) Give the acquisition of basic skills required for teaching at elementary stage.
- 3** Write short notes on any **two** of the following : **10**
- (i) Explain the role of Diet to develop CRC and B.R.C.
 - (ii) Describe the working area of elementary education.
 - (iii) Role of N.G.O. in elementary education.

- 4** Answer in 250 words : (any two) **20**
- (i) Describe the implication of science and technology in education.
 - (ii) Explain the programme and importance of District Primary Education.
 - (iii) What is the role of the state government in elementary education.
- 5** Give the answers in 350 to 450 words : (any two) **30**
- (i) Explain the special need in working with parents and community.
 - (ii) Describe the obstacle of girls education and how to remove it.
 - (iii) Explain the concept and target of elementary education.

RC-2269

સૂચના :

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of signs on your answer book.

Name of the Examination :
B. Ed. (BASIC EDUCATION)

Name of the Subject :
ALTERNATIVE EDUCATION

Subject Code No. : 2 2 6 9 Section No. (1, 2,.....) : NIL

Seat No. :

Student's Signature

૧ (અ) નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો : ૧૦

- (૧) અવૈધિક શિક્ષણ કઈ પદ્ધતિ દ્વારા અપાય છે ?
- (૨) અવૈધિક શિક્ષણમાં નિરીક્ષકને નિરીક્ષણ માટે કેટલા કેન્દ્રો સોંપી શકાય ?
- (૩) પ્રૌઢશિક્ષણના પ્રસાર માટે સરકાર દ્વારા કઈ યોજના અમલમાં આવી ?
- (૪) પ્રૌઢ શિક્ષણનો કોઈ એક હેતુ જણાવો.
- (૫) અવૈધિક શિક્ષણ આપતી સંસ્થાઓ કઈ કઈ છે ?
- (૬) પ્રૌઢ શિક્ષણની એક વ્યાખ્યા આપો.
- (૭) પ્રૌઢ શિક્ષણ કાર્યક્રમનું મૂલ્યાંકન કેવું ન હોવું જોઈએ ?
- (૮) પ્રૌઢ શિક્ષણના વિભિન્ન નામો જણાવો.
- (૯) અવૈધિક શિક્ષણમાં સંશોધનની કોઈ પણ એક જરૂરિયાત લખો.
- (૧૦) પ્રૌઢ શિક્ષણમાં વિદ્યાપ્રાપ્તિના મુખ્ય સાધનો જણાવો.

(બ) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : (ગમે તે પાંચ) ૧૦

- (૧) પ્રૌઢ શિક્ષણ અંતર્ગત કયા મૂલ્યો સ્થાપિત થાય છે ?
- (૨) અવૈધિક શિક્ષણના હેતુઓ સ્પષ્ટ કરો.
- (૩) અવૈધિક શિક્ષણ માટેના શિક્ષકની ભૂમિકા કોણ ભજવી શકે ?
- (૪) અવૈધિક શિક્ષણની જરૂરિયાત જણાવો.
- (૫) રાષ્ટ્રીય સાક્ષરતા મિશનનું મુખ્ય લક્ષ્ય શું છે ?
- (૬) અવૈધિક શિક્ષણની વિશેષતા શું છે ?
- (૭) અવૈધિક શિક્ષણની શાસ્ત્રીય વ્યાખ્યા આપો.

- ૨ નીચેના પ્રશ્નોના ૧૨૫થી ૧૫૦ શબ્દોમાં મુદ્દાસર જવાબ આપો : (ગમે તે પાંચ) ૨૦
- (૧) અવૈધિક શિક્ષણ આપતી સંસ્થાની ભૂમિકા ટૂંકમાં ચર્ચો.
 - (૨) પ્રૌઢ શિક્ષણનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
 - (૩) પ્રૌઢ શિક્ષણની આવશ્યકતા સ્પષ્ટ કરો.
 - (૪) અવૈધિક શિક્ષણ કાર્યક્રમના અસરકારક અમલીકરણ માટે શું કરી શકાય ?
 - (૫) અવૈધિક શિક્ષણના પ્રકાર ટૂંકમાં ચર્ચો.
 - (૬) અવૈધિક શિક્ષણને લોકપ્રિય કેવી રીતે બનાવશો ?
 - (૭) અવૈધિક શિક્ષણના પ્રચારમાં સમૂહમાધ્યમોનો અસરકારક ઉપયોગ શી રીતે થઈ શકે ?
- ૩ ૧૫૦ થી ૧૮૦ શબ્દોમાં ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૧૦
- (૧) કોઠારી કમિશન અને પ્રૌઢ શિક્ષણ
 - (૨) પ્રૌઢ શિક્ષણમાં મૂલ્યાંકન પ્રક્રિયા
 - (૩) અવૈધિક શિક્ષણનાં શિક્ષકો.
- ૪ નીચેના પ્રશ્નોના ૨૫૦ શબ્દોમાં સવિસ્તર જવાબ આપો : (ગમે તે બે) ૨૦
- (૧) અવૈધિક શિક્ષણની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
 - (૨) રાષ્ટ્રીય પ્રૌઢ શિક્ષણ કાર્યક્રમ
 - (૩) અવૈધિક શિક્ષણની તાત્ત્વિક આધારશીલા ચર્ચો.
- ૫ નીચેના પ્રશ્નોના ૩૫૦થી ૪૫૦ શબ્દોમાં વિસ્તૃત જવાબ લખો : (ગમે તે બે) ૩૦
- (૧) સામાજિક ઉત્પાદન અને સાંસ્કૃતિક રૂપાંતરણ માટેના સાધન તરીકે પ્રૌઢશિક્ષણની ચર્ચા કરો.
 - (૨) અવૈધિક શિક્ષણનો અર્થ, સંકલ્પના અને વિશેષતા સમજાવો.
 - (૩) અવૈધિક શિક્ષણને ધ્યાનમાં રાખીને નીચેના મુદ્દાની ચર્ચા કરો :
 - (૧) સંકલ્પના
 - (૨) મહત્ત્વ
 - (૩) સમસ્યાઓ.

ENGLISH VERSION

Instruction : As per the instruction no. 1 of page no. 6.

- 1 (a) Answer the following questions in one sentence : **10**
- (i) Which is the method of giving non formal education?
 - (ii) How many centres can be given to the supervisor for supervising in non formal education?
 - (iii) Which plan is implemented for promoting AE (Adult Education) by the Government?
 - (iv) Give any one objective of Adult Education.
 - (v) Which institutions give non formal education?
 - (vi) Give any one definition of Adult Education.
 - (vii) Which type of evaluation has not taken place in Adult Education Programme.
 - (viii) Mention different names of Adult Education.
 - (ix) Write any one need of research in Non Formal Education.
 - (x) Give main tools for having education in Adult Education.
- (b) Answer the following questions in short : (any five) **10**
- (i) Which values are established by Adult Education?
 - (ii) Clarify the objectives of Non Formal Education.
 - (iii) Who can perform a role of a teacher in Non Formal Education?
 - (iv) Mention the necessity of Non Formal Education.
 - (v) What is the main goal of National Literacy Mission?
 - (vi) What is the speciality of Non Formal Education?
 - (vii) Give the classical definition of non formal education.

- 2** Answer briefly in 125 to 150 words : (any five) **20**
- (i) Discuss in short the role of the institution of non formal education.
 - (ii) Clarify the meaning of adult education.
 - (iii) Clarify the need of adult education.
 - (iv) What can we do for effective implementation of non formal education?
 - (v) Discuss in short the types of non formal education.
 - (vi) How do you make non formal education popular?
 - (vii) How can use of multimedia be made effective in publicity for non formal education?
- 3** Write short notes in 150 to 180 words : (any two) **10**
- (i) Kothari Commission and Adult Education
 - (ii) Evaluation process in Adult Education
 - (iii) Teachers of Non Formal Education.
- 4** Describe the following questions in 250 words : (any two) **20**
- (i) Clarify the concept of Non Formal Education.
 - (ii) National Adult Education Programme.
 - (iii) Discuss the philosophical base of Non Formal Education.
- 5** Answer the following questions in 350 to 450 words in detail : (any two) **30**
- (i) Discuss an instrument for social generation and cultural transformation in Adult Education.
 - (ii) Mention the meaning, concept and speciality of Non Formal Education.
 - (iii) Discuss the Non Formal Education keeping in mind the following points :
 - (a) Concept
 - (b) Importance
 - (c) Problems.

RC-2270

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of signs on your answer book.

Name of the Examination :
B. Ed. (BASIC EDUCATION)

Name of the Subject :
POST BASIC EDUCATION (SPECIAL)

Subject Code No. : 2 2 7 0 Section No. (1, 2,.....) : NIL

Seat No. :

Student's Signature

- (૨) પ્રશ્નના માર્ક પ્રમાણે જવાબનો વિસ્તાર કરવો.
(૩) પ્રશ્નના ગુણ જમણી બાજુએ દર્શાવેલ છે.
(૪) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(૫) સૂચવ્યા પ્રમાણે સુવાચ્ય અક્ષરે જવાબ આપવો.

૧ (અ) નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો : (દરેક પ્રશ્ન-૧ માર્કસનો છે) ૧૦

- (૧) ઈ.સ. ૧૯૦૪માં આફ્રિકામાં ગાંધીજીએ કયા આશ્રમની સ્થાપના કરી ?
(૨) છાત્રાલયમાં ઉજવાતા રાષ્ટ્રીય તહેવારોના નામ આપો.
(૩) સમવાયનો શાબ્દિક અર્થ આપો.
(૪) ગૂજરાત વિદ્યાપીઠની સ્થાપના કયા વર્ષે થઈ ?
(૫) ફિનિક્સ આશ્રમ અને ટોલસ્ટોય ફાર્મની સ્થાપના કયા દેશમાં થઈ હતી ?
(૬) બુનિયાદી શિક્ષણની શરૂઆત કયા વર્ષે થઈ હતી ?
(૭) ગાંધીજીના જીવન ઉપર કઈ કઈ વ્યક્તિઓની અસર થઈ હતી ?
(૮) સમવાય શબ્દ કોણે આપ્યો છે ?
(૯) ઉત્તર બુનિયાદી છાત્રાલયનાં પ્રકારના નામ આપો.
(૧૦) ઉત્તર બુનિયાદી વિદ્યાલયની માન્યતા ક્યાંથી મેળવવામાં આવે છે ?

(બ) નીચેનામાંથી પાંચ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો : ૧૦

- (૧) શિક્ષણમાં સમવાય એટલે શું ?
- (૨) બુનિયાદી શિક્ષણના સિદ્ધાંતોના નામ જણાવો.
- (૩) ઉદ્યોગ દ્વારા શિક્ષણ એટલે શું ?
- (૪) ઉત્તર બુનિયાદી છાત્રાલયમાં કયા કયા મંત્રીઓની નિમણૂંક કરવામાં આવે છે ?
- (૫) માતૃભાષા દ્વારા શિક્ષણ એટલે શું ?
- (૬) અનિવાર્ય નિઃશૂલ્ક સાર્વત્રિક શિક્ષણ એટલે શું ?
- (૭) પ્રાર્થનામંત્રીની જવાબદારીઓ જણાવો.

૨ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ આપો : ૨૦

- (૧) છાત્રાલયમાં ગૃહપતિના છાત્રો સાથેના આંતરવ્યવહારો જણાવો.
- (૨) ઉત્તર બુનિયાદી છાત્રાલયમાં ઉદ્ભવતા પ્રશ્નોના ઉકેલો જણાવો.
- (૩) છાત્રાલયમાં શૌચાલયની જરૂરિયાત શા માટે છે ?
- (૪) છાત્રાલયમાં કોઠાર કેવો હોવો જોઈએ ?
- (૫) તમારા મતે આદર્શ રસોડું કેવું હોવું જોઈએ ?
- (૬) છાત્રાલયમાં ગૃહપતિના નિવાસની વિશેષતા જણાવો.
- (૭) છાત્રાલયમાં વાલીખંડના મહત્વને સ્પષ્ટ કરો.

૩ નીચેનામાંથી બે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૦

- (૧) ઉત્તર બુનિયાદી વિદ્યાલયની માન્યતા
- (૨) ઉત્તર બુનિયાદી છાત્રાલયનું મંત્રીમંડળ
- (૩) ઉત્તર બુનિયાદી છાત્રાલયની દિનચર્યા.

૪ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી બે પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ આપો : ૨૦

- (૧) ઉત્તર બુનિયાદી શાળા અને સામાન્ય શાળાની તુલના કરો.
- (૨) સમાજની સમસ્યા ઉકેલવામાં ઉત્તર બુનિયાદી શાળાના આચાર્યની ભૂમિકા.
- (૩) સમૂહ જીવન એટલે શું ? તેની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી પ્રવર્તમાન શિક્ષણમાં સમૂહ જીવન શિક્ષણની જરૂરિયાત વિશે સવિગતે ચર્ચા કરો.

૫ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી બે પ્રશ્નોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો : ૩૦

- (૧) ઉત્તર બુનિયાદી શિક્ષણના સિદ્ધાંતની સવિગત ચર્ચા કરો.
- (૨) ઉત્તર બુનિયાદી શિક્ષણની વિશેષતાઓ જણાવી તેના દૈનિક અને પ્રાસંગિક કાર્યક્રમ સવિસ્તર સમજાવો.
- (૩) “ગૃહપતિ-ગૃહમાતા” વિદ્યાર્થીના સાચા માતા-પિતા છે” વિધાન સમજાવી છાત્રાલયમાં તેની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.

RC-2271

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of signs on your answer book.

Name of the Examination :
B. Ed. (BASIC EDUCATION)

Name of the Subject :
COMPUTER EDUCATION

Subject Code No. : 2 2 7 1 Section No. (1, 2,.....) : NIL

Seat No. :

Student's Signature

(૨) પાંચેય પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(૩) જમણી બાજુએ છાપેલાં અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

(૩) બિનજરૂરી લાંબા ઉત્તર ક્ષતિ ગણાશે.

૧ (અ) નીચેના દરેક પ્રશ્નનો એક વાક્યમાં ઉત્તર આપો :

૧૦

(૧) ટેબ કીનું કાર્ય જણાવો.

(૨) વોલપેપર એટલે શું ?

(૩) ડેસ્કટોપ એટલે શું ?

(૪) Excel માં Worksheet માં કેટલી રો અને કેટલી કોલમ હોય છે ?

(૫) હાયપરટેક્સ્ટ (Hyper text) શું છે ?

(૬) યુ.પી.એસ.નું પૂરું નામ આપો.

(૭) ISP એટલે શું ?

(૮) ઈન્ટરનેટમાં બ્રાઉસરનું કાર્ય જણાવો.

(૯) હાયપરલિંક એટલે શું ?

(૧૦) MS-Word માં મેનુબારમાં કયા કયા મેનુ હોય છે ?

- (બ) ગમે તે પાંચ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : ૧૦
- (૧) ઈ-મેઈલની કાર્યપ્રણાલી જણાવો.
 - (૨) કમ્પ્યુટરને અસર કરતાં પરિબળો જણાવો.
 - (૩) કમ્પ્યુટર પાર્ટ્સના નામ જણાવી સમજ આપો.
 - (૪) કંટ્રોલ બટનની સમજ આપો.
 - (૫) વિન્ડોઝ 98 માં બેકગ્રાઉન્ડ બદલવાના સ્ટેપ્સ જણાવો.
 - (૬) નવાં ફોલ્ડરનું નામ બદલવાની રીતના સ્ટેપ્સ જણાવો.
 - (૭) Drag and Drop એટલે શું ?
- ૨ નીચેનામાંથી ગમે તે પાંચના વિસ્તૃત ઉત્તર આપો : ૨૦
- (૧) મોડેમની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.
 - (૨) સી.પી.યુ,ની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.
 - (૩) ઈન્ટરનેટ કનેક્શનમાં જોડાવવાની પદ્ધતિના સ્ટેપ્સ જણાવો.
 - (૪) MS-Wordના શૈક્ષણિક ઉપયોગો જણાવો.
 - (૫) ફોન્ટ્સ અને હેલ્પ સિસ્ટમ સમજાવો.
 - (૬) ઈન્ટરનેટના શૈક્ષણિક ઉપયોગો જણાવો.
 - (૭) નવું ફોલ્ડર બનાવવાની વિવિધ રીતો વર્ણવો.
- ૩ નીચેનામાંથી ગમે તે બે પર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૦
- (૧) My Computer અને Windows Explorerની સમજ આપો.
 - (૨) આઉટપુટ ડિવાઈસ
 - (૩) ઓફલાઈન મોડ અને ઓનલાઈન મોડ.
- ૪ નીચેનામાંથી ગમે તે બેના વિસ્તૃત ઉત્તર લખો : ૨૦
- (૧) ઈનપુટ ડિવાઈસની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.
 - (૨) શૈક્ષણિક સોફ્ટવેર ઉદાહરણ સહ ચર્ચો.
 - (૩) કમ્પ્યુટર વાયરસની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

પ નીચેનામાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના સવિસ્તર ઉત્તર લખો :

૩૦

- (૧) શાળામાં કમ્પ્યુટરના ઉપયોગો જણાવી કમ્પ્યુટર આધારિત અને પ્રણાલીગત અધ્યયન પદ્ધતિ વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
 - (૨) મલ્ટીમીડિયાના ભાગો વિશે સમજાવી કમ્પ્યુટરમાં ઓડિયો સી.ડી. ચલાવવાની રીત લખો.
 - (૩) M.S.-Paint ના શૈક્ષણિક ઉપયોગો જણાવી M.S.-Paint પ્રોગ્રામમાં આવતા અલગ અલગ ડ્રૉઇંગ ટુલ્સ સમજાવો.
-